

УДК 364.4:341.7

DOI 10.31499/2618-0715.1(16).2026.355746

ІННОВАЦІЙНІ СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ В ГУМАНІТАРНИХ ПРОГРАМАХ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СТІЙКІСТЬ ГРОМАД

Савельчук Ірина, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка.

ORCID 0000-0001-6813-4548

E-mail: iraut@ukr.net

У статті здійснено теоретико-аналітичне обґрунтування інноваційних соціальних послуг, що реалізуються в межах гуманітарних програм міжнародних організацій в Україні в умовах тривалої війни. Розкрито трансформацію соціальної підтримки від традиційних механізмів надання послуг до диференційованої моделі гуманітарного реагування, орієнтованої на конкретні цільові категорії населення та актуальні умови їх життєдіяльності. На основі аналізу сучасних наукових досліджень окреслено проблемне поле інтеграції гуманітарних механізмів у національну систему соціальних послуг та визначено наукову прогалину щодо системного осмислення їх структурно-функціональних характеристик. Проаналізовано діяльність ключових міжнародних організацій щодо впровадження грошових механізмів допомоги, гуманітарного кейс-менеджменту, мобільних форматів надання послуг, психосоціальної підтримки та житлових програм. Обґрунтовано, що інноваційні соціальні послуги впливають не лише на задоволення поточних потреб вразливих категорій населення, а й сприяють стабілізації соціально-економічної ситуації в громадах, зміцненню міжсекторальної взаємодії, збереженню соціальних зв'язків і формуванню соціальної, інституційної та адаптивної спроможності територіальних громад у процесі воєнного та повоєнного відновлення України.

Ключові слова: інноваційні соціальні послуги; гуманітарні програми; міжнародні організації; гуманітарний кейс-менеджмент; грошові механізми підтримки; соціальна підтримка, територіальні громади; соціальна стійкість.

INNOVATIVE SOCIAL SERVICES IN THE HUMANITARIAN PROGRAMS OF INTERNATIONAL ORGANIZATIONS AND THEIR IMPACT ON COMMUNITY RESILIENCE

Savelchuk Iryna, Doctor of Sciences (Dr. Hab.) in Education, Professor, Professor Department of Social Pedagogy and Social Work Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University.

ORCID 0000-0001-6813-4548

E-mail: iraut@ukr.net

The article provides a theoretical and analytical substantiation of innovative social services implemented within the humanitarian programs of international organizations in Ukraine under conditions of a prolonged war. It reveals the transformation of social support from traditional service delivery mechanisms to a differentiated model of humanitarian response focused on specific target groups and the current living conditions of the population. Based on the analysis of contemporary scholarly research, the study outlines the problem field of integrating humanitarian mechanisms into the national system of social services and identifies a research gap concerning the systematic understanding of their structural and functional characteristics. The activities of key international organizations are analyzed in terms of implementing cash-based assistance mechanisms, humanitarian case management, mobile service delivery formats, psychosocial support,

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

and housing programs. It is determined that the innovativeness of humanitarian interventions lies in the combination of financial, organizational, and socio-professional support tools, their flexibility, targeting, and capacity to adapt to the dynamic conditions of wartime. The study substantiates that innovative social services contribute not only to meeting the immediate needs of vulnerable population groups but also to stabilizing the socio-economic situation in communities, strengthening intersectoral cooperation, preserving social ties, and fostering the social, institutional, and adaptive capacity of territorial communities in the process of wartime and post-war recovery in Ukraine.

Keywords: *innovative social services; humanitarian programs; international organizations; humanitarian case management; cash-based assistance mechanisms; social support; territorial communities; social resilience.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Глибокі соціальні трансформації, які спричинено довготривалою повномасштабною війною в Україні, зумовили істотне ускладнення структури соціальних ризиків та зростання масштабів соціальної вразливості населення. Тривалість воєнного протистояння, руйнування інфраструктури, вимушене внутрішнє переміщення, економічна нестабільність та психологічна травматизація населення спричинили формування комплексних потреб внутрішньо переміщених осіб, сімей з дітьми, осіб похилого віку, людей з інвалідністю, постраждалих від насильства та інших вразливих груп. За таких умов соціальна вразливість населення набуває багатомірного характеру через посилення економічних, психологічних, соціально-правових та безпекових ризиків.

Воєнне навантаження на систему соціальної роботи актуалізувало потребу у розширенні її ресурсної, організаційної та інституційної спроможності, особливо на рівні територіальних громад. Здійснюються значні зусилля щодо застосування як традиційних механізмів надання соціальних послуг, так й інноваційних моделей підтримки населення, що адаптовані до кризових і надзвичайних умов у територіальних громадах, які зазнали руйнувань і втратили доступ до соціальних послуг. Попри впровадження традиційних механізмів надання соціальних послуг та окремих інноваційних моделей підтримки, внутрішні ресурси системи соціальної роботи виявляються обмеженими для комплексного реагування на масштабні гуманітарні виклики. Обмеженість внутрішніх ресурсів, нерівномірність доступу до соціальних послуг та зростання кількості отримувачів допомоги зумовили активізацію міжсекторальної співпраці та залучення міжнародних організацій до гуманітарного реагування.

Водночас у науковому дискурсі відсутній усталений підхід до трактування інноваційних соціальних послуг у гуманітарному контексті, їх структурних характеристик та критеріїв оцінювання результативності. За таких умов виникає суперечність між активним впровадженням інноваційних соціальних послуг у гуманітарних програмах міжнародних організацій та відсутністю їх системного наукового осмислення, що ускладнює інтеграцію цих практик у національну систему соціальних послуг і обмежує їх довготривалий вплив на стійкість громад. Це зумовлює необхідність дослідження змісту та функціональних можливостей інноваційних соціальних послуг у гуманітарному реагуванні, а також визначення їх впливу на соціальну стійкість територіальних громад.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сучасні українські наукові дослідження фокусуються на трансформації соціальної роботи в умовах війни та розширенні її змісту, форм і методів у територіальних громадах [5; 10], визначенні багаторівневості організації соціальних послуг, що реалізуються закладами соціальної сфери, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями та волонтерськими ініціативами [11]. Окремий напрям досліджень пов'язаний із аналізом партнерської взаємодії з недержавним сектором як важливої умови забезпечення безперервності доступу вразливих категорій населення до соціальної підтримки та допомоги [2; 6], організації соціального менеджменту у сфері надання соціальних послуг [3; 14]. У контексті дослідження трансформацій соціальної роботи в умовах воєнного

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

стану окрему увагу приділено ролі міжнародної підтримки як чинника забезпечення стійкості соціальної сфери. Зокрема, міжнародна допомога виступає важливим ресурсом збереження функціонування системи соціальної роботи, забезпечення ресурсної, організаційної та експертної підтримки України, впровадження європейських гуманітарних стандартів, посилення міжсекторального партнерства та адаптації соціальних послуг до кризових викликів [15, с.20].

Конкретизація механізмів реалізації гуманітарних програм міжнародних організацій в Україні стосується аналізу проектної діяльності міжнародних благодійних організацій щодо підтримки внутрішньо переміщених осіб, у яких розкривається організаційна модель взаємодії міжнародних фондів із територіальними громадами та надавачами соціальних послуг [4, с.362]. Інший аспект діяльності міжнародних організацій розкриває особливості застосування кейс-менеджменту як інструменту індивідуалізованого супроводу отримувачів допомоги, що поєднує фінансові механізми підтримки з оцінюванням потреб і соціальним супроводом [1], визначає ключові напрями соціальної допомоги населенню України в умовах воєнного стану, їх змістове наповнення, можливості координації дій державних структур із міжнародними гуманітарними організаціями та громадським сектором для забезпечення ефективності гуманітарного реагування [12, с.230]. Таким чином, науковий фокус вітчизняних досліджень зосереджено як на загальних тенденціях трансформації соціальної роботи, так і на конкретизації інструментів гуманітарного реагування: кейс-менеджмент, фінансові механізми підтримки, проектна діяльність міжнародних організацій та моделі взаємодії з територіальними громадами. Наявні дослідження достатньо ґрунтовно висвітлюють: трансформацію соціальної роботи в умовах війни на рівні громад; розвиток кейс-менеджменту у роботі з внутрішньо переміщеними особами; практику реалізації гуманітарних програм міжнародних організацій та проектну діяльність міжнародних фондів як інструмент соціальної підтримки. Водночас питання системної інтеграції інноваційних гуманітарних механізмів у національну систему соціальних послуг, їх структурно-функціонального аналізу та оцінювання впливу на соціальну, інституційну й адаптивну спроможність територіальних громад потребують подальшого теоретико-методологічного узагальнення.

Метою статті є теоретико-аналітичне обґрунтування інноваційних соціальних послуг гуманітарних програм міжнародних організацій та визначенні їх ролі у формуванні стійкості територіальних громад в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваційний характер розвитку сучасного суспільства визначається здатністю його інституцій та суб'єктів до цілеспрямованого створення, засвоєння й впровадження нових підходів, моделей і технологій у відповідь на трансформаційні виклики [7]. В умовах надзвичайних ситуацій, зокрема воєнного стану, інноваційність соціальної роботи набуває особливої ваги, оскільки традиційні механізми надання соціальних послуг часто виявляються недостатніми для реагування на масштабні та динамічні потреби населення. Діяльність фахівця соціальної сфери в кризових умовах передбачає не лише виконання професійних функцій, а й здатність до гнучкого переосмислення методів роботи, адаптації інструментів допомоги та впровадження нових технологічних рішень. Інноваційність у цьому контексті пов'язана з трансформацією моделей соціальної підтримки, розширенням міжсекторальної взаємодії та інтеграцією гуманітарних стандартів у практику надання соціальних послуг. Організація впровадження інноваційних моделей надання соціальних послуг має комплексний характер і охоплює методологічний, теоретичний та практичний рівні соціальної роботи [7], оскільки на методологічному рівні відбувається формування наукових підходів до осмислення інновацій як відповідь на кризові виклики; на теоретичному – уточнення дефініцій та структурних характеристик інноваційних соціальних послуг; на практичному – перевірка ефективності нових інноваційних моделей й технологій у реальних умовах гуманітарного реагування.

У широкому розумінні інновації в соціальній роботі в умовах надзвичайних ситуацій постають як процес цілеспрямованої адаптації та конструювання нових моделей соціальної підтримки, спрямованих на оперативне реагування на кризові виклики, мінімізацію соціальних ризиків і забезпечення безперервності надання послуг. Якщо традиційно інновації в соціальній роботі сприймаються як оновлення попереднього досвіду фахівцями соціальної сфери [9], то в ситуаціях нестабільності й невизначеності, довготривалої кризи вони виступають не лише інструментом модернізації професійної діяльності, а системоутворюючим механізмом забезпечення здатності соціальної роботи до швидкої перебудови організаційних структур,

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

трансформації технологій надання допомоги та мобілізації внутрішніх і зовнішніх ресурсів. У такому контексті інновації набувають характеру адаптивної відповіді на надзвичайні виклики, спрямованої на збереження доступності соціальних послуг, підтримки вразливих груп населення та зміцнення стійкості територіальних громад. Проте, необхідність впровадження інноваційних технологій у соціальній роботі зумовлена не лише потребою підвищення якості соціальних послуг, а й завданням забезпечення стійкості та адаптивної спроможності територіальних громад в умовах тривалих криз і повоєнного відновлення [8]. У контексті діяльності міжнародних організацій у межах гуманітарних програм інновації в соціальній роботі набувають форми конкретних технологічних, організаційних та управлінських рішень, спрямованих на оперативне реагування на кризові потреби населення: мобільної соціальної роботи, гуманітарного кейс-менеджменту, цифрових інструментів координації допомоги, гнучких фінансових механізмів підтримки, мультидисциплінарних моделей взаємодії з громадами. Такі рішення забезпечують адаптацію системи соціальної підтримки до умов нестабільності, розширюють доступ вразливих груп до допомоги та сприяють зміцненню соціальної й інституційної стійкості територіальних громад.

У межах гуманітарних програм міжнародних організацій інноваційні соціальні послуги орієнтовані на чітко визначені групи населення, ідентифіковані за критеріями вразливості, рівня ризиків та обмеженого доступу до базових соціальних послуг. Відповідно до Плану гуманітарних потреб і реагування для України на 2026 рік [13, с.11] цільові категорії розглядаються не як формальний перелік отримувачів допомоги, а як соціальні групи з різним ступенем уразливості та потребою в соціально-правовому захисті, відновленні й довготривалій підтримці. За визначеними критеріями гуманітарних потреб і ризиків до пріоритетних категорій гуманітарного реагування належать наступні цільові категорії населення:

- *Населення прифронтових та постраждалих від бойових дій територій* (зокрема зони 0–20 км і 20–50 км від лінії фронту) – особи, які проживають в умовах постійної безпекової загрози, мають обмежений доступ до соціальних, медичних та адміністративних послуг і перебувають під впливом підвищених психологічних та безпекових ризиків;

- *Внутрішньо переміщені особи, які потребують допомоги* – громадяни, що нещодавно залишили місця постійного проживання, у тому числі евакуйовані з небезпечних територій, а також ті, хто перебуває у транзитних пунктах і місцях тимчасового проживання, потребують швидкого гуманітарного супроводу через високі соціально-економічні, житлові та правові ризики;

- *Особи, постраждалі внаслідок обстрілів і надзвичайних подій* – люди, які втратили житло, засоби до існування або доступ до базових послуг унаслідок ракетних ударів та руйнувань потребують екстрених механізмів гуманітарного реагування та кризової соціальної підтримки;

- *Вразливі групи з обмеженим доступом до системи соціального захисту* – категорії населення, які ризикують бути виключеними з національних механізмів соціального забезпечення, зокрема діти без батьківського піклування, жінки, які зазнали або перебувають у ризику гендерно зумовленого насильства, люди похилого віку, особи з інвалідністю, а також мешканці місць тимчасового проживання з обмеженим доступом до послуг та потребують гуманітарного захисту;

- *Діти як окрема гуманітарна цільова група* – особи, що перебувають у ситуації переміщення, втратили стабільне освітнє середовище, зазнали травматичних подій або проживають у прифронтових громадах з підвищеними безпековими ризиками та потребує спеціалізованих механізмів підтримки, зокрема психосоціального супроводу, відновлення доступу до освіти, захисту від насильства, експлуатації та залучення до небезпечних практик, а також створення безпечного середовища розвитку [13].

Така класифікація має принципове значення для гуманітарних програм міжнародних організацій, оскільки забезпечує обґрунтоване визначення пріоритетів втручання, диференціацію інструментів соціальної підтримки та концентрацію ресурсів відповідно до рівня потреб і ризиків. Тим самим створюється підґрунтя для впровадження інноваційних соціальних послуг, що адаптуються до специфіки кожної категорії населення, підвищують адресність допомоги та сприяють зміцненню соціальної й інституційної стійкості територіальних громад. Це засвідчує трансформацію соціальної підтримки від стандартних процедур надання соціальних послуг вразливим категоріям населення до диференційованої моделі гуманітарного реагування, яка орієнтована на конкретні групи, актуальні умови їх життєдіяльності та адаптується до змін масштабів, географії та гостроти потреб населення в надзвичайних ситуаціях.

Досвід діяльності міжнародних та національних гуманітарних програм в Україні засвідчує, що допомога населенню в умовах воєнного часу реалізується через комплекс узгоджених напрямів,

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

що відповідають нагальним потребам вразливих груп і особливо постраждалих громад. Зокрема, пріоритетними є заходи з покриття базових потреб вразливих категорій населення, включно з продовольчою, гігієнічною та матеріальною підтримкою; адресна допомога вразливим домогосподарствам із підтримкою у створенні нових джерел доходу та досягненні прожиткового мінімуму; підтримка локальних гуманітарних ініціатив у громадах як механізмів соціальної солідарності та самопомоги; забезпечення доступу до необхідної медичної, соціальної та інших критично важливих послуг; надання соціально-психологічної підтримки та захисту дітям, молоді та дорослим безпосередньо на рівні громади; а також організація відновлювальних заходів, зокрема ремонту житла, пошкодженого внаслідок воєнних дій [12, с.231]. Основними напрямками удосконалення діяльності міжнародних організацій щодо реалізації гуманітарних програм, заснованих на кейс-менеджменті, визначають як оптимізацію процедур з оцінки потреб, зміцнення кадрового потенціалу та посилення міжсекторальної взаємодії [1, с. 673]. Практична реалізація зазначених напрямів простежується у діяльності міжнародних гуманітарних організацій, зокрема в програмах багатопільової грошової допомоги та підтримки засобів до існування Естонської ради з питань біженців, масштабній програмі підтримки сімей з дітьми «Спільно» Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), програмах грошової допомоги та захисту Польської гуманітарної акції, гуманітарних інтервенціях Diakonie Katastrophenhilfe, діяльності CARE Ukraine, а також у багатосекторному гуманітарному реагуванні міжнародної мережі Caritas, представленої в Україні через Карітас України [1; 12].

Водночас інтеграція гуманітарних механізмів у національну систему соціальної роботи створює передумови для її модернізації та підвищення стійкості територіальних громад. Для успішного впровадження механізмів реалізації інноваційних соціальних послуг до територіальних громад доцільно проаналізувати діяльність ключових міжнародних організацій, що працюють в Україні, у розрізі цільових категорій населення та застосовуваних інструментів гуманітарного реагування. Такий підхід дає можливість виявити структурні особливості реалізації гуманітарних інтервенцій і визначити, які інструменти забезпечують адресність, мобільність та гнучкість соціальної підтримки в умовах тривалої кризи (табл. 1).

Таблиця 1

Міжнародні організації та інноваційні гуманітарні програми в Україні

Міжнародна організація (сайт)	Цільова категорія	Механізм гуманітарного реагування	Інноваційність соціальної послуги
UNICEF www.unicef.org/ukraine	Сім'ї з дітьми, діти у ризику, ВПО	Грошова допомога (НСТ), кейс-менеджмент, мобільні дитячі простори	Поєднання грошової допомоги з індивідуальним соціальним супроводом; інтеграція системи соціального захисту та гуманітарного реагування.
IOM https://ukraine.iom.int/	Переміщені особи, постраждалі громади	Грошові механізми підтримки, психосоціальна підтримка, відновлення та ремонт житла.	Поєднання грошових механізмів підтримки з гуманітарним кейс-менеджментом, індивідуалізований супровід отримувачів допомоги, реалізація психосоціальних програм і заходів з відновлення житла.
IFRC / Український Червоний Хрест https://www.ifrc.org	Населення прифронтових територій	Мобільні бригади, психосоціальна підтримка	Мобільні соціальні служби, гуманітарний кейс-менеджмент, наближення комплексних послуг до віддалених громад
UNHCR https://www.unhcr.org/ua	ВПО, новопереміщені, прифронтове населення	Грошові інструменти підтримки, житлова допомога та заходи із сезонної стабілізації умов проживання.	Стандартизована система грошової допомоги з урахуванням критеріїв вразливості; цифрові механізми реєстрації

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

Узагальнення діяльності міжнародних організацій свідчить про те, що гуманітарні програми в Україні реалізуються через поєднання фінансових, організаційних та соціально-професійних механізмів підтримки. Грошові інструменти допомоги, гуманітарний кейс-менеджмент, мобільні формати надання послуг, психосоціальна підтримка та житлові програми формують диференційовану модель реагування, яка орієнтована на конкретні категорії населення та актуальні умови їх життєдіяльності. Інноваційність таких програм полягає у гнучкості, мобільності, індивідуалізації допомоги та інтеграції гуманітарних інтервенцій із системою соціального захисту.

Такий формат підтримки виходить за межі суто екстреного гуманітарного реагування й поступово набуває ознак системного впливу на соціальне середовище громад. Застосування грошових механізмів допомоги сприяє збереженню економічної активності домогосподарств і підтримці локальних ринків, що опосередковано стабілізує соціально-економічну ситуацію на рівні території. Гуманітарний кейс-менеджмент та індивідуалізований соціальний супровід дозволяють відновлювати соціальне функціонування осіб і сімей, зменшувати рівень соціальної ізоляції та посилювати доступ до ресурсів громади. Мобільні формати надання соціальних послуг забезпечують безперервність підтримки навіть у віддалених або прифронтових населених пунктах, що сприяє збереженню соціальної інфраструктури та довіри до інституцій допомоги. У сукупності ці інноваційні інструменти формують передумови для підвищення адаптивної спроможності територіальних громад, їх здатності протидіяти кризовим впливам і відновлювати соціальні зв'язки в умовах довготривалої кризи. Таким чином, інноваційні соціальні послуги в гуманітарних програмах міжнародних організацій можуть розглядатися не лише як механізм подолання поточних потреб цільових категорій населення, а як чинник зміцнення стійкості громад у процесі воєнного та повоєнного відновлення України.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Інноваційні соціальні послуги в гуманітарних програмах міжнародних організацій в Україні формуються як відповідь на масштабні та багатовимірні виклики, спричинені тривалою війною. Структурування підтримки відповідно до тематичних напрямів гуманітарних потреб і визначення цільових категорій населення дозволяє забезпечити диференційований підхід до надання допомоги з урахуванням інтенсивності бойових дій, характеру переміщення та рівня соціальної вразливості.

Встановлено, що інноваційність гуманітарних програм проявляється у поєднанні грошових механізмів підтримки, гуманітарного кейс-менеджменту, мобільних форматів надання послуг, психосоціальної допомоги та житлових програм. Така модель забезпечує гнучкість реагування, індивідуалізацію соціального супроводу, розширення доступу до послуг та інтеграцію гуманітарних інтервенцій із національною системою соціального захисту. Доведено, що вплив інноваційних гуманітарних програм не обмежується задоволенням поточних потреб вразливих категорій населення. Їх реалізація сприяє стабілізації соціально-економічної ситуації на рівні громади, збереженню соціальних зв'язків і локальної інфраструктури, посиленню партнерської взаємодії між державними, громадськими та міжнародними суб'єктами соціальної підтримки. У сукупності це формує передумови для підвищення адаптивної спроможності та стійкості територіальних громад в умовах тривалої війни та подальшого повоєнного відновлення. Отже, інноваційні соціальні послуги міжнародних організацій виступають важливим чинником удосконалення практичної соціальної роботи в Україні та інтеграції гуманітарного реагування у систему соціального розвитку громад. У подальших дослідженнях доцільно зосередитися на оцінюванні впливу інноваційних гуманітарних програм на соціальну згуртованість територіальних громад у процесі повоєнного відновлення України.

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аладжалъян Г., Лютий, В. Оцінювання ефективності кейс-менеджменту отримувачів допомоги гуманітарних програм. *Грааль науки*, 2025. (59), С. 672–676. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.12.12.2025.073>
2. Бибик Д. Д. Розширення можливостей мультидисциплінарної взаємодії волонтерських та благодійних організацій в умовах воєнного стану, *Повоєнна Україна і Світ: філософський, правовий та гуманітарний дискурси*, 2022. (3), с. 88–89. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743314/1/%D0%94.%D0%94.%20%D0%91%D0%B8%D0%B1%D0%B8%D0%BA.pdf>
3. Вішталюк В., Савельчук І. Актуальність соціального менеджменту в Україні. *Розвиток сучасної науки : актуальні питання теорії та практики* : матеріали конференції МНЛ. 17 листопада 2023 р., Львів, 2023. С. 93–94.
4. Лях В., Дуля А. Проектна діяльність міжнародної благодійної організації «Фонд Східна Європа» із соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб. *Social Work and Education*. 2024. № 11 (3). С. 360–372. DOI: 10.25128/2520-6230.24.3.5
5. Петрович Ж., Лях Т. Потенціал волонтерства для розвитку деокупованих громад. *Ввічливість. Humanitas*. 2024. № 3. С.202–207. DOI <https://doi.org/10.32782/humanitas/2024.3.28>
6. Савельчук І. Б., Куниця Т. Ю. Волонтерство як ресурс територіальних громад у сфері соціальної підтримки ветеранів. *Наукові інновації та передові технології. Серія «Педагогіка»*, 2025. 7 (47). 1867–1879. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-7\(47\)-1867-1879](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-7(47)-1867-1879).
7. Савельчук І. Б. Науково-методологічні підходи до впровадження інновацій в практику соціальної роботи в Україні: *Соціальна робота в Україні: теорія і практика*, 2012. №2, С.180-186.
8. Савельчук І.Б. Адаптивність технологій соціальної роботи для підтримки стійкості суспільства. *Партнерська взаємодія у системі інститутів соціальної сфери: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції* (26 листопада 2024 р., м. Ніжин) / За заг. ред. О. В. Лісовця. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2024. С. 139–142.
9. Савельчук І.Б., Котикова О.М. Інновації як чинник якісних змін в соціальній роботі та соціальній освіті. *Соціальна робота та соціальна освіта. Умань*. 2022, №2(9). С. 289-296. URL: [https://doi.org/10.31499/2618-0715.2\(9\).2022.267367](https://doi.org/10.31499/2618-0715.2(9).2022.267367)
10. Слезанська Г., Шульга Ю. Ведення випадку у роботі з внутрішньо-переміщеними особами: досвід комунальних і недержавних організацій України. *Social Work and Education*, 2024. Vol. 11, No. 2 pp. 249-268. DOI: <https://doi.org/10.25128/2520-6230.24.2.7>
11. Слезанська Г., Горішна, Н., Бибик Д., Криницька І. Соціальна підтримка ветеранів/ветераном російсько-української війни та членів їхніх сімей у воєнний та повоєнний час. *Social Work and Education*, 2023. Vol. 10, No. 1. pp. 47-62. DOI: <https://doi.org/10.25128/2520-6230.23.1.5>
12. Спіріна Т., Лехолетова М., Лях Т. (2025). Гуманітарні програми допомоги вразливим групам населення в умовах воєнного часу в Україні. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*, 2025. (1(56)), 228–233. <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2025.56.228-233>
13. Управління ООН з координації гуманітарних питань. *Україна. План гуманітарних потреб і реагування. Цикл гуманітарних програм 2026 року*. 2026. 58 с. URL: <https://humanitarianaction.info/plan/1515>
14. Levchenko N., Koliada N. Social Management: Theoretical Aspect. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2024. №2(13). С. 5–10. DOI: [https://doi.org/10.31499/2618-0715.2\(13\).2024.316619](https://doi.org/10.31499/2618-0715.2(13).2024.316619)
15. Lytovchenko, O., Lytovchenko, O. Social work during war: european values, ukrainian experience, international support. *Педагогічні науки: реалії та перспективи*, 2022. № 2 (5). С. 17–22. DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.spec.2.03>

REFERENCES

1. Aladzhalian, H., Liutyi, V. (2025). Otsiniuvannya efektyvnosti keis-menedzhmentu otrymuvachiv dopomohy humanitarnykh prohram. [Evaluation of the effectiveness of case management for recipients of humanitarian assistance programs]. *Hraal nauky*, 59, 672–676. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.12.12.2025.073> [in Ukrainian].
2. Bybyk, D. D. (2022). Rozshyrennia mozhlyvostei multydystryplinarnoi vzaiemodii volonterskykh ta blahodiinykh orhanizatsii v umovakh voiennoho stanu. [Expanding opportunities for multidisciplinary interaction of volunteer and charitable organizations under martial law]. *Povoienna Ukraina i Svit: filosofskiy, pravoviy ta humanitarniyi dyskursy*, 3, 88–89. [in Ukrainian].

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНА ОСВІТА

3. Vishtaliuk, V., Savelchuk, I. (2023). Aktualnist sotsialnoho menedzhmentu v Ukraini. [Relevance of social management in Ukraine]. *Rozvytok suchasnoi nauky: aktualni pytannia teorii ta praktyky: Conference proceedings*, Lviv, 93–94. [in Ukrainian].
4. Liakh, V., Dulia, A. (2024). Proiektna diialnist mizhnarodnoi blahodiinoi orhanizatsii “Fond Skhidna Yevropa” iz sotsialnoi pidtrymky vnutrishno peremishchenykh osib. [Project activities of the international charitable organization “East Europe Foundation” in social support of internally displaced persons]. *Social Work and Education*, 11(3), 360–372. DOI: 10.25128/2520-6230.24.3.5 [in Ukrainian].
5. Petrochko, Zh., Liakh, T. (2024). Potentsial volonterstva dlia rozvytku deokupovanykh hromad. [The potential of volunteering for the development of de-occupied communities]. *Vvichlyvist. Humanitas*, 3, 202–207. <https://doi.org/10.32782/humanitas/2024.3.28> [in Ukrainian].
6. Savelchuk, I. B., Kuniytsia, T. Yu. (2025). Volonterstvo yak resurs terytorialnykh hromad u sferi sotsialnoi pidtrymky veteraniv. [Volunteering as a resource of territorial communities in the field of social support for veterans]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii. Series “Pedagogy”*, 7(47), 1867–1879. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-7\(47\)-1867-1879](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-7(47)-1867-1879) [in Ukrainian].
7. Savelchuk, I. B. (2012). Naukovo-metodolohichni pidkhody do vprovadzhennia innovatsii v praktyku sotsialnoi roboty. [Scientific and methodological approaches to implementing innovations in social work practice]. *Sotsialna robota v Ukraini: teoriia i praktyka*, 2, 180–186. [in Ukrainian].
8. Savelchuk, I. B. (2024). Adaptyvnist tekhnolohii sotsialnoi roboty dlia pidtrymky stiikosti suspilstva. [Adaptability of social work technologies for supporting societal resilience]. *Partner interaction in the system of social sphere institutions: Conference proceedings*, Nizhyn, 139–142. [in Ukrainian].
9. Savelchuk, I. B., Kotykhova, O. M. (2022). Innovatsii yak chynnyk yakisnykh zmin v sotsialnii roboti ta sotsialnii osviti. [Innovations as a factor of qualitative changes in social work and social education]. *Sotsialna robota ta sotsialna osvita*, 2(9), 289–296. [https://doi.org/10.31499/2618-0715.2\(9\).2022.267367](https://doi.org/10.31499/2618-0715.2(9).2022.267367) [in Ukrainian].
10. Slozanska, H., Shulha, Yu. (2024). Vedennia wypadku u roboti z vnutrishno peremishchenymy osobamy: dosvid komunalnykh i nederzhavnykh orhanizatsii Ukrainy. [Case management in work with internally displaced persons: experience of municipal and non-governmental organizations of Ukraine]. *Social Work and Education*, 11(2), 249–268. <https://doi.org/10.25128/2520-6230.24.2.7> [in Ukrainian].
11. Slozanska, H., Horishna, N., Bybyk, D., Krynytska, I. (2023). Sotsialna pidtrymka veteraniv rosiisko-ukrainskoi viiny ta chleniv yikhnikh simei u voiennyi ta povoienni chas. [Social support of veterans of the Russian-Ukrainian war and their family members in wartime and post-war periods]. *Social Work and Education*, 10(1), 47–62. <https://doi.org/10.25128/2520-6230.23.1.5> [in Ukrainian].
12. Spirina, T., Lekholetova, M., Liakh, T. (2025). Humanitarni prohramy dopomohy vrazlyvym hrupam naselennia v umovakh voiennoho chasu v Ukraini. [Humanitarian assistance programs for vulnerable population groups in wartime in Ukraine]. *Naukovi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Series: Pedagogy. Social Work*, 1(56), 228–233. <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2025.56.228-233> [in Ukrainian].
13. United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs. (2026). *Ukraina. Plan humanitarnykh potreb i reahuvannia. Tsykl humanitarnykh prohram 2026 roku*. [Ukraine. Humanitarian Needs and Response Plan. 2026 Humanitarian Programme Cycle]. 58 p. <https://humanitarianaction.info/plan/1515> [in Ukrainian].
14. Levchenko, N., Koliada, N. (2024). Social Management: Theoretical Aspect. *Sotsialna robota ta sotsialna osvita*, 2(13), 5–10. [https://doi.org/10.31499/2618-0715.2\(13\).2024.316619](https://doi.org/10.31499/2618-0715.2(13).2024.316619) [in English].
15. Lytovchenko, O., Lytovchenko, O. (2022). Social work during war: European values, Ukrainian experience, international support. *Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy*, 2(5), 17–22. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.spec.2.03> [in English].

Дата першого надходження статті до видання – 10.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування – 3.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) – 27.03.2026